

Núria Graham: «Quan era més jove pensava que la vida havia de ser un caos per crear coses interessants»

Conversem amb la cantautora vigatana sobre el seu cinquè disc, 'Cyclamen'

Núria Graham | Íngrid Ferrer

Al seu cinquè disc, *Cyclamen* (Verve Forecast, New Deal, Universal Music i Primavera Labels, 2023), la cantautora vigatana **Núria Graham** ha buscat una veu atemporal, situada entre la realitat i la ficció, ajudada pel tècnic de so Jordi Mora i l'arranjadora Helena Cànovas Parés. Després de portar de gira les noves cançons pels Estats Units i Europa, el 17 de febrer les presentarà a la sala Paral·lel 62 de Barcelona, dins del GuitarBCN, i el 3 de març a l'Auditori de Vilafranca del Penedès, dins del festival Hivernacle. Les casualitats i la bona feina per aconseguir viure una carrera duradora l'han redimensionat com a artista. Ella assegura que se sent més a prop del lloc on volia ser.

Vens de la preestrena al Mercat de Música Viva de Vic i d'una gira d'hivern pels Estats Units i Europa...

Acaba de sortir el disc i sento que les cançons ja tenen uns quants anys. De fet, quan penso en el concert del Vic veig que han canviat molt. Només en tres mesos, han agafat totes una forma

nova. Recordo aquell concert amb certa tendresa. Havia de fer les cançons en directe, sense que el públic hagués escoltat res; va ser un *challenge* important. Un experiment divertit.

...i l'experiència internacional?

Estar de gira tants dies seguits als Estats Units ha estat una experiència musicalment immillorable. I a Europa vam tocar de manera molt fresca, tot i que vam anar en un format superpetit: **Jordi Matas**, **Marcel·lí Bayer** i jo. Ha estat molt màgic perquè ha respirat molt la música i pel fet de ser en un ambient on la majoria del públic no sabia ni qui érem. Ha estat molt refrescant i ens ha ajudat a fer un directe compacte.

Què traslladaràs als concerts de per aquí?

La gira l'hem fet en un format molt petit, mentre que aquí tindrem més músics. No serà el mateix que a Vic. Ara serà amb **Jordi Matas** (baix i la guitarra), **Marcel·lí Bayer** (clarinets), **Malcus Codolà** (la nova incorporació, a la bateria), **Anna Godoy** (arpa) i jo. Al principi pensava que havia de ser una cosa molt barroca i plena, perquè el disc el vaig fer d'una manera determinada (amb el quartet de corda **Leos**), però ara les cançons respiren diferent. Estic fent unes voltes increïbles.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=oC5RgCIXKyM>

Com ha anat això de coeditar el disc amb segells americans?

Va ser pura casualitat. D'una banda, la persona que em va masteritzar el disc, Heba Kadri, el va posar en un sopar on hi havia una persona de la discogràfica The Verve. I l'altre factor important és **Blake Mills**, el meu productor preferit; vam coincidir per Instagram, perquè el món de la música és molt petit, i ha estat una persona que m'ha ajudat molt en la distància; també ha escrit la lletra d'una cançó d'aquest disc i amb el seu minisegell, New Deal, també participa al disc. Ha estat tot com pura casualitat, però alhora hi ha també tot el treball previ de projectar cap on m'agradaria anar musicalment. Quin és el lloc on vull anar? Doncs aquest.

Hi ha també un canvi de registre sonor?

Hi és, i bastant gros respecte al que feia abans. Diria que més jazzístic. I el fet que una discogràfica com The Verve, on hi havia **Billie Holiday** en el seu moment, s'hi fixi, és perfecte. Això és una cosa que va passar fa molt de temps, però m'ha donat molta empenta. Tot plegat ha trigat a fer-se real, i vaig passar un temps de molta frustració, perquè t'acabes posant un punt més de pressió a tu mateixa, com si haguessis de fer el disc de la teva vida... I llavors vaig fer el contrari, en lloc de buscar el gran productor, em vaig dir: Saps què? Faré el que sé fer sola. Em tiro de cap a la piscina. I aquesta va ser la gran decisió: m'ho produeixo jo i que sigui el que Déu vulgui.

UNA ENERGIA MOLT GUAPA

Com i per què aquest disc neix a l'illa napolitana de Procida?

Durant el temps que vaig estar escrivint cançons no sabia quin rumb agafaria. Fins que vaig adonar-me que tenia diverses cançons ("Procida", "Procida II"...) amb un imaginari. Tot i que no volia que tot passés a Nàpols, tenia una cançó de feia molt de temps que es deia "Disaster in Napoli", que vaig escriure just tornant d'aquesta ciutat. I es nota que és més antiga que la resta. Va ser en aquest moment quan realment vaig sentir que estava focalitzada i vaig començar a seleccionar repertori i estirar fils.

Núria Graham Foto: Íngrid Ferrer

"Disaster in Napoli" recorda Patti Smith i PJ Harvey.

És una cançó que no m'havia atrevit mai a treure perquè no tenia prou confiança en mi mateixa. I van sortir altres cançons, com la que parla d'una muntanya que treu foc (el Vesuvi)... i vaig anar descobrint que tot eren elements d'aquella costa italiana. No ho anava a buscar expressament, però la meua obsessió m'hi portava. I és el mateix que passa a un personatge que surt de Procida i torna un altre cop a l'illa. La portada del disc és una foto que va fer la meua amiga Íngrid Ferrer quan vaig estar a Torre del Greco, un poble als peus del Vesuvi. Llavors, totes les peces les he anat connectant i he vist que coincidien. És una història que s'ha fet una mica sola [somriu].

Tu ets irlandesa per part del pare, catalana per part de la mare, però amb cognom basc... Tens vincles amb la cultura italiana?

El cognom de la mare és basc, però de fet la meua família és andalusa. És tot un popurri. I no tinc cap connexió amb la cultura italiana a banda dels dos viatges que hi he fet. A més, he estat a Nàpols, que tampoc no és ben bé com la resta d'Itàlia. És un lloc molt concret, i no només per la gent que l'habita i el seu caràcter... Crec que allà les persones estan molt connectades amb la mort: vas pel carrer i hi ha tot d'esqueles penjades a les parets, hi ha com aquest caos... Els napolitans són molt càlids, però alhora hi ha una fredor curiosa. Tota l'estona tenia la sensació que hi ha una ciutat molt efervescent al costat d'una cosa encara més efervescent, que és un volcà, una força de la natura molt gran. És com si hi hagués present un avís de la mort, sense que això sigui una cosa positiva ni negativa. Simplement, és la relació de la vida humana que va fent al costat d'una força de la natura molt a la vora. En aquests llocs, que són tectònicament potents, hi ha com una energia especial; està tot molt sobrecarregat. Va ser una cosa física, de sentir una energia molt guapa.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=1z4UUx-Qdzw>

Aquest disc respon a mesos d'introspecció i l'has produït tu mateixa. Com has arribat a adoptar el peix daurat ('goldfish') com a símbol d'aquest viatge interior?

És circumstancial, però no es pot ignorar tot el que ha passat. Des de fa dos anys estic vivint a la

Bisbal d'Empordà, amb una vida molt estable. Per primer cop puc tenir un piano al menjador i gravar. És el primer cop que puc dir que no estic en un moment caòtic i això m'ha facilitat focalitzar-me en la música. De més jove, pensava que per crear coses interessants la meua vida havia de ser un caos. I ara ha estat al contrari: a partir de l'estabilitat i del temps. No he socialitzat gaire, he estat a casa tocant i investigant l'instrument. El piano sempre m'havia cridat molt l'atenció, però estic educada amb la guitarra. Han estat moltes hores d'estar amb mi mateixa, però no com una cosa dolenta. Hi ha hagut moments molt foscos perquè han estat moments molt foscos per la Humanitat, i el disc parla una mica de tot això, de la bola de fum, del desastre, però no com una cosa negativa, sinó com una pura observació. He estat observant molt i descriu sensacions del món.

Quines són les Núries i fantasmes que has anat traient rere tant simbolisme?

Hi ha la Núria de fa set anys de "Disaster in Napoli"... Però, si bé en el pla musical sí que hi ha moltes Núries, quant a temàtica potser és dels cops que menys autobiogràfica soc. Els somnis són una cosa més comuna, o els senyals, no tot és cap a tu, sinó que vivim en una comunitat i a les coses que ens passen hi estem tots lligats. Aquest disc és més l'observació que he fet de tots que no pas de mi mateixa. I de fantasmes; inevitablement he estat passant un dol perquè la meua tieta, que era la persona que sortia a "Connemara" -del disc anterior *Marjorie* (Primavera Labels / Universal, 2020)- es va morir fa un any i mig, no tenia ni 60 anys, i em va quedar un dol sense resoldre, perquè no hi vaig poder viatjar. Cançons com "The Catalyst" o "Waterway" parlen de la mort, però no com una cosa depriment. Ha estat un any complicat i he intentat ser esperançadora. El disc vol ser una empenta cap a la llum.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=IUV4oagV3GU>